

Виникнення класицизму

- У XVII ст. поряд зі стилем бароко, який виразив неспокій та сумнів доби, екзальтоване світосприймання нащадків ренесансу, виник ще один стиль, суголосний раціоналізмові доби – класицизм. Спершу він виникає у Франції на гребені піднесення французької нації, яка в другій половині століття стала наймогутнішою монархією Європи.
- Мистецтво класицизму тяжіло до ідеалізованих абстрактних образів, зображувало облагороджену реальність, базуючись на позачасовій красі творів античності.
- Інтелектуальне життя Франції того часу концентрується при дворі короля-“сонця” Людовіка XIV. Король любив у всьому величність і славу, престиж і розкіш двору, вишуканий і суворий етикет. Король дбав про мистецтва, тоді з’являються королівські Академії.

ЖИВОПИС

- ✦ Жак Калло був першим з-посеред живописців, хто зобразив театральність людського життя, використав гротеск, збагатив техніку виконання графічного малюнка.
- ✦ Клод Лоррен був майстром пейзажу з ясними небесами, розлогими рівнинами, морем і горами, де домінує повітря, далечінь, глибина і світло (Акіс і Галатея, Тібр під Римом), це ніби персоніфікації "золотого віку".
- ✦ Твори наступних десятиліть 1660-70 рр. у французькому живописі позначені відходом від гуманізму попередньої доби і наближаються до холодного академічного придворного стилю. У країні панує меркантилізм і підтримка абсолютистської централізованої влади широкими міщанськими верствами.

Клод Лоррен

Музика

В. А. Моцарт

- ◆ Услід за малярством класицизм виявляє себе у французькій музиці, у творах композиторів Ж. Б. Люллі, Ф. Куперена, Ж. Ф. Рамо. Інструментальним творам і оперним аріям притаманні чіткість ритму, досконалість і ясність гармонічної мови, стрункність і пропорційність форми.

Архітектура

- Значними у французькому мистецтві того часу були досягнення в архітектурі. Шедевром архітектури класицизму став пишний Версальський палац (Жюль Гардуен-Мансар) і парк (Андре Ленотр). У XVII ст. розпочинається планомірна забудова міст, Париж прикрашається палацами, будується церква Інвалідів (копія собору Св.Петра), східний фасад Лувра (починав Берніні, добудував Клод Перро). В будові Лувру позначається вплив розсудливості і математичної розрахованості, статичності і рівноваги, це зразок академізму і класицизму XVII ст. Лувр став зразком подальшого будівництва урядових споруд в Європі впродовж XVIII і XIX ст.

Архітектура в Україні

- Архітектура класицизму в Україні розповсюджується від 70-х рр.. XVIII ст. Будувалися міста, резиденції, палаци, театри. Будівлі несуть відбиток античності і Відродження. Зразками є храми (Спасо-Преображенський собор у Новгороді –Сіверському, дзвіниця Успенського собору в Харкові), палаци козацької старшини (Палац К. Розумовського в Батурині, Почепі, Яготині, Глухові, палац Завадовського в Ляличах, палац і церква Кочубеїв у Диканьці), будівля Київського університету.
- Розповсюджується на початку XIX ст. класицистичний стиль ампір – монументальні форми римського взірця – Контрактовий дім, театр в Одесі, собор Різдва на Подолі.

М. ЛЬВІВ

Живопис та музика

- ✦ Живопис українського класицизму представляють А. Лосенко, Д. Левицький, пізніше І. Сошенко, на заході – І. Барановський, Л. Долинський.
- ✦ Український класицизм залишив високі зразки в музиці. Найяскравіші композитори: Максим Березовський, Артем Ведель і особливо Дмитро Бортнянський. Вони створили і розвинули новий жанр духовного хорového циклічного концерту, який у своїх кращих зразках засвоїв європейський досвід доби класицизму та увібрав досягнення багатовікової української хорОВОї традиції. Давньоруський київський церковний спів сягає своїм корінням перенесеної на національний ґрунт візантійської та південнослов'янської співочої традиції.

А. Лосенко

Висновок

- ◆ Отже, доба абсолютизму і ідеї Просвітництва призвели до виникнення стилю класицизму в мистецтві. Саме з Франції стиль класицизму розповсюдився на інші країни Європи: Німеччину, Італію, Росію, Україну, Англію, Новий світ. Класицизм вніс регламентованість і зовнішній лоск, мистецтво ставало ремеслом, разом з тим класицизм посилив дисципліну ХVдожнього мислення.
- ◆ Перерваність доби українського музичного класицизму, як відзначив відомий український музичний історик В. Витвицький, зумовлена втратою державності і пригнічуванням національної культури і її природного розвитку імперською владою. Досягнення української культури доби класицизму і Просвітництва були б значно вагомішими, якби Україна в той час була незалежною державою і мала б кращі можливості для національно-культурної самореалізації.